

¹ Károlyi június 9-én, pünkösd vasárnapján Kápolnán nagygyűlésen beszélt a környék összegyűlt parasztsághoz. A sikeres gyűlésről a fővárosi lapok is tudósítottak. Mind az ÁVO kiküldött megfigyelője, mind az SZDP részéről megjelent Bier Lili megállapítja jelentésében, hogy Károlyi a laptudósításoktól eltérően keserű szavakat mondott. Az ÁVO jelentése szerint ezeket: „Engem itt szobortalapzatra akarnak állítani, és már most szobrot akarnak belőlem csinálni. Én nem akarok szobor lenni, én dolgozni akarok. Ha a magyar demokráciának szüksége lesz rám, és a magyar nép hívni fog, ismét hazajövök” Londonból, ahova egy időre visszatér. (*Történeti Hivatal K 747*)

252. KÁROLYI MIHÁLY BÖRZSÖNYI-SCHÖN GÉZÁHOZ

(Budapest, 1946. június 14.)

Szárnysegédemül való beosztása idejének befejezése alkalmával nem mulaszthatom el Ezredes Úrnak ezen szolgálataiért leghálásabb köszönetemet kifejezni.

Ezen szolgálatra való rátermettségével, előzékenységével és figyelmességével Ezredes Úrnak úgy a magam, mint feleségem nevében teljes elismerésemet adom tudtára abban a reményben, hogy az életben mielőbb újra találkozni fogunk.

Szívélyes üdvözléssel

PIL 704. f. vegyes (eredeti)

253. KÁROLYI MIHÁLY BÖHM VILMOSHOZ

(Prága, 1946. június 28.)

Kedves Böhm!

Köszönettel vettem május 28-i leveledet. Nagyon jólestek kedves soraid, noha érdemen felül dicsérsz. Ennek ellenére nagyon örülök annak, hogy a Nemzetgyűlésen elmondott beszédem tetszett Neked.

Ezt a levelet elutazásom előtt Budapesten írom, de Prágában adom fel, mert sokkal gyorsabb. Bizonyára csodálkozol, hogy hirtelen Prágában teremtem. Most nincs időm sokat írni, csak éppen jelzem a legfontosabbakat.

Beneš elnök meghívott Prágába. Ennek a meghívásnak nagyon örülök, mert az az érzésem, hogy ezzel megtört a jég, és a sok csalódás után legalábbis meg lehet teremteni a közeledés alapjait. Ez annyival inkább is fontos, mert a meghívás a legjobbkor jött. Ugyanis pár nappal ezelőtt Szakasits arról értesített, hogy a minisztertanács egyhangú határozata alapján felterjesztette Tildy elnökhöz területenkívüli rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterré való kinevezésemet.¹ Szakasitsnak azonnal megmondtam, hogy bár ezt a kinevezést nagy megtiszteltetésnek veszem, csak abban az esetben fogadhatom el, ha ez komoly aktivitást jelent. Semmiféle díszállásra nem pályázom.

Mióta itthon vagyok, meggyőződtem arról, hogy a magyarság mást vár tőlem, mint holmi reprezentálást. Éppen ezért azt ajánlottam, hogy jelöljek meg pontosabban a tennivalómat. Én magam arra gondolok, hogy a szomszéd államokkal való megbékélést kellene konkrét formában előkészítenem. Ezzel legnagyobb vágyam teljesülne. Nem csupán arról van szó, hogy a megbékélést nagy általánosságban előkészítsük, hanem hogy minél hamarabb egy nagyobb dunai közösséget teremtsünk. Ez talán lassú munka lesz, de éppen azért minél hamarabb hozzá kell fogni. Magyarországnak bele kell kapcsolódnia egy nagyobb közösségbe, mert egyedül és izoláltan elveszünk. A legnehezebb dió éppen Csehszlovákia, ahol a sovíniszta irány annyira erőre kapott. Talán jó is, hogy itt kezdem el a tapogatódzást. Persze egyelőre csak arról lehet szó, hogy kisebb en-